

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 1. april 2004
Folketingets repræsentant ved EU

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Europa-Parlamentet anerkender Kroatiens ansøgning om medlemskab i EU

Europa-Parlamentet vedtog på plenarsamling en i Strasbourg d. 1. april en betænkning på eget initiativ, hvor Kroatiens ansøgning om medlemskab af EU hilses velkommen¹. Europa-Parlamentet stiller sig positiv overfor den generelle udvikling i Kroatien og har kun få bemærkninger af mere alvorlig karakter. Europa-Parlamentet fremhæver hovedsageligt to problematikker i forbindelse med Kroatiens vej mod EU. Det ene er Kroatiens samarbejde med Den Internationale Krigsforbryderdomstol og det andet er Kroatiens unilaterale forsøg på at oprette en økologisk fiskeribeskyttelseszone i Adriaterhavet. Men Kroatien roses samtidig for en række demokratiske tiltag.

Den internationale Krigsforbryderdomstol

Mens Kroatien roses for at have ratificeret traktaten om Den Internationale Krigsforbryderdomstol hurtigt, så fastslår Europa-Parlamentet, at samarbejdet i forbindelse med det internationale tribunal for krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien (ICTY) ikke har været tilfredsstillende. Kroatien kritiseres for ikke at have udført domstolens arrestordre på krigsforbrydere.

Den situation er blevet kædet sammen med ratifikationen af stabiliserings- og associeringsaftalen mellem Kroatien og EU. Konkret har Storbritannien fastholdt, at Kroatien skal efterleve Den Internationale Krigsforbryderdomstols arrestordre på Ante Gotovina, før Storbritannien vil ratificere aftalen. Aftalen

¹ Betænkning om forslag til Europa-Parlamentets henstilling til Rådet om Kroatiens ansøgning om tiltrædelse af EU. A5-206/2004.

træder først i kraft, når alle medlemsstater har ratificeret den². Den manglende ratifikation blev kritiseret af nogle parlamentarikere, som ikke mener, det er fair at stabiliserings- og associeringsaftalen betinges af udleveringen af en krigsforbryder.

Økologisk fiskerizone i Adriaterhavet

Selvom oprettelsen af en økologisk fiskeribeskyttelseszone betragtes som et positivt skridt, så kritiseres Kroatien for ikke at have taget de omkringliggende medlemsstater med på råd. Det har skabt politiske spændinger mellem Kroatien, Slovenien og Italien. Europa-Parlamentet fremhæver, at det er vigtigt at de folkeretlige bestemmelser overholdes og at det er nødvendigt at finde frem til en fælles regional strategi baseret på dialog og koordination. Situationen kompliceres yderligere af, at der i forvejen er spændinger mellem disse lande over grænsedragningen. Bl.a. er søgrænsen mellem Kroatien og Slovenien ikke endelig fastsat, og der har været problemer med behandlingen af italienske mindretal i Kroatien.

Positiv demokratisk udvikling

Kroatien roses for at have afholdt det seneste valg efter alle demokratiske principper, at det serbiske mindretal har fået repræsentanter i regeringen, og at de etniske mindretal har medlemmer i parlamentet. Ligeledes anerkender Europa-Parlamentet den nye forfatningslov om minoriteters rettigheder, som blev vedtaget i december 2002. Europa-Parlamentet er også positiv overfor den måde repatriering af flygtninge sker på i øjeblikket, selvom det påpeges, at der er brug for en yderligere og konsekvent indsats for repatrieringen af flygtninge og respekten af mindretal.

Økonomisk fremgang

I Europa-Parlamentets betænkning fremhæves Kroatiens væsentlige økonomiske fremskridt. En række økonomiske reformer har medført, at vækstraten er steget fra 4,1% af bruttonationalproduktet (BNP) i 2001 til 5,2% af BNP i 2002. Inflationen er i perioden fra 2000 til 2003 faldet fra 7,4% til 2,3% af BNP.

² Danmark ratificerede aftalen d. 30. april 2002.

Debatten

Under debatten kappedes europaparlamentarikerne fra højre til venstre, om at gøre opmærksom på de fremskridt Kroatien har gjort. De roste alle den græske ordfører, Alexandros Baltas, for at have udarbejdet en afbalanceret betænkning. Det hollandske medlem af Gruppen for Demokratiernes og Mangfoldighedens Europa, Bastiaan Belder kritiserede dog, at betænkningen ikke nævnte problemer med bolig- og sundhedsforhold for borgerne.

Alexandros Baltas understregede, at det er vigtigt at få indført en velfungerende offentlig forvaltning og retssystem, som gennemføres i praksis og accepteres i offentligheden, for det er en forudsætning for, at Kroatien kan forvalte fællesskabsmidler. Han mindede om, at også ytringsfrihed og massemedier er væsentlige forudsætninger for et frit land.

Kommissær Poul Nielson understregede under debatten, at Kroatiens muligheder for at begynde optagelsesforhandlinger med EU var de samme som for alle andre lande i Europa. Det afhænger nemlig af, om landet opfylder Københavnerkritererne. Men han fremhævede, at Kroatiens økonomiske situation er væsentlig forbedret, og at Kroatien allerede er begyndt at indarbejde europæisk lovgivning i den nationale ret.

Kroatiens vej mod EU

Kroatien søgte d. 21. februar 2003 om medlemskab af EU. Rådet bad i april 2003 Kommissionen om at udarbejde en analyse om mulighederne for at begynde optagelsesforhandlinger med Kroatien. Kommissionen er i fuld færd med at ligge sidste hånd på sin udtalelse, som ifølge Kommissær Poul Nielson især vil ligge vægt på de politiske københavnerkriterier. I løbet af 2004 vil Rådet så tage stilling til, om situationen i Kroatien er moden til, at der kan indledes optagelsesforhandlinger.

Med venlig hilsen

Michala Jessen

